

A Pécsi Ítéltábla a dr. Bíró Balázs ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **I.rendű felperes neve** (I.rendű felperes címe) I. rendű és **II.rendű felperes neve** (II.rendű felperes címe) II. rendű felpereseknek - a dr. Barbarics Ildikó ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt a Pécsi Törvényszéken indított perében a 2014. március 20. napján kelt 15.P.20.182/2014/5. számú ítélet ellen a felperesek részéről 6. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 10.000 (tízezer) forint másodfokú eljárásban felmerült költséget, valamint az államnak - az állami adóhatóság külön felhívására - személyenként 48.000 (negyvennyolcezer) forint le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a II. rendű felperes - az F. Pécsi Tagozatának meghívására részt vett és felszólalt a kampányrendezvényen. A fórumon az I. rendű felperes rövid megnyitót tartott, majd a II. rendű felperes - egyebek mellett - az alábbi kijelentéseket tette:

„Hát olyat, ami két héttel ezelőtt előfordult az Európai Unióban, ezt kultúr nemzetek megengedhetik egymással szemben? Ugye a magyar agrárium rájön arra, hogy Nyugat- Magyarország egy jelentős része az osztrákok kezében van, és ezt rendbe szeretné tenni, mert hogy „sumáksággal" került a kezükbe, elnézést kérek. Tehát nem lehetett megvásárolni, zsebszerződésekről beszélünk! Erre az osztrák földművelési miniszter magához „kéreti" a magyar vidékfejlesztési minisztert... Hát persze F. S. nem ment el, nagyon helyesen."

„Na de hát, ez ..., hogy van ez? Hát nem valami egyenlő országoknak a közössége az Európai Unió...? Vagy ez az új KGST, hogy berendelünk Moszkvába vagy Brüsszelbe valakiket?... Ugye?”

„És ugye vannak olyan közszolgáltatók is, akik leginkább az élet-, balesetveszélyre, meg az élet- és vagyonbiztonságra szoktak hivatkozni. Ezek a kéményseprők, őket „nagyon kedvelem” ilyen szempontból, mert velük nem kis csatát kellett megvívni, hogy ott érvényesíteni tudjuk a rezsicsökkentést. Én úgy tudom, pont itt B. megyében is probléma volt valamelyik kéményseprő csapattal, akik nem tudom hányszoros áron számláztak.”

„Mert az Európai Unió az - de jure - az nem KGST ugye, ez egyenlő országoknak a közössége.”

Az I. rendű felperes a kampányrendezvényt az alábbi kijelentésekkel zárta:

„A cégek, de bizonyos társasházak is mindent megtesznek annak érdekében, hogy a rezsicsökkentés vagy ne jelenjen meg, vagy pedig ne olyan mértékben jelenjen meg önöknél, mint ami egyébként a valóság, mint amiről törvényben szavaztunk. Ezért kiadtunk egy adatfelvételi lapot is. Én arra kérem önöket, hogy erre a lapra írják föl minden észrevételüket, minden problémájukat és természetesen az adatukat is, hiszen minden egyes ügyet kivizsgálunk és mindenkinek választ fogunk majd adni.”

Az alperes által működtetett xxx linken elérhető webes felületen „Spiclik, elő: besúgásra buzdít az F. a rezsikampfban” címmel 2014. február 12. napján on-line cikk jelent meg, amely - egyebek mellett - az alábbiakat tartalmazta:

I.

„A csepeli csodafegyver az első óra végén már érezhette a közönség lankadását, ezért aztán keményen rádolgozott a figyelmükre: bevetette, hogy az első rezsicsökkentést még akkor hozták meg, mikor O. V. megtiltotta, hogy az infláción felül emelhessék díjaikat a közműszolgáltatók. Bedobta az EU az új KGST-vel egyenlő népszerű szlogent is, meg hogy régen Moszkvába, most meg Brüsszelbe rohángált engedélyért az ország.”

II.

„Mindezek a fegyvertények elveszhetnek, ha áprilisban az emberek nem szavaznak a folytatásra, mert a külföldiek és a hazai helytartóik, a szocialisták mellett még vannak kerékkötői a rezsicsökkentésnek: ezek a kéményseprők és a közös képviselők, akik nem hajlandók végrehajtani a csökkentést - fejezte be a II. rendű felperes hosszú nyúlt expozéját, aki szerint az egyetlen út O. V..”

„I.rendű felperes besúgásra buzdította a nertársakat.”

„Az alpolgármester a rezsifórum végén kijelentette, aki a Magyar Csapatba jelentkezik, biztos, hogy felkeresik (mire nem jó a frissített Kubatov-lista). Ha véletlenül a rezsicsökkentés ellen tevékenykedőkről lenne tudomása az egybegyűlteknak - tette hozzá -, akkor egy, a bejáratnál átvehető formanyomtatványon névvel jelenthetik be a csökkentést akadályozókat, az eseteket pedig vizsgálják.”

A felperesek 2014. február 13. napján helyreigazítás iránti kérelemmel fordultak az alpereshez, amely a helyreigazító közlemény közzétételétől elzárkózott. A felperesek erre figyelemmel 2014. február 20. napján keresetet nyújtottak be, amelyben az alperest az alábbi helyreigazítás közzétételére kérték kötelezni:

Az yyy.hu oldalon 2014. február 12-én megjelent „Spiclik elő: besúgásra buzdít az F. a rezsikampfbán” című cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy az előadók arra szólították fel a hallgatóságot, hogy ha véletlenül a rezsicsökkentés ellen tevékenykedőkről lenne tudomása az egybegyűlteknak, akkor egy, a bejáratnál átvehető formanyomtatvánnyal, névvel jelenthetik be a csökkentést akadályozókat, az eseteket pedig vizsgálják.

Valótlanul állítottuk továbbá, hogy a külföldiek és hazai helytartóik, a szocialisták mellett még vannak kerékkötői a rezsicsökkentésnek, ezek a kéményseprők és a közös képviselők, akik nem hajlandók végrehajtani a csökkentést.

A leírtakkal ellentétben a valóság az, hogy nem hangzott el egy alkalommal sem az, hogy névvel kell bejelenteni bármilyen magánszemélyt, kéményseprőt a vagy házmestert. A kérdéses előadáson minden széken egy előkészített űrlap állt a vendégek rendelkezésére, amelyen be lehetett jelenteni a rezsicsökkentésnél tapasztalt panaszokat, visszaéléseket, illetve az azt akadályozó tevékenységeket. Senkit nem buzdítottak sem az előadók, sem más besúgásra vagy hasonló tevékenységre.

Valótlanul állítottuk ezen felül, hogy a kérdéses előadáson az előadó bedobta az EU az új KGST-vel egyenlő népszerű szlogent is, mert hogy régen Moszkvába, most meg Brüsszelbe rohangált engedélyért az ország. Ezzel szemben a valóság az, hogy az előadáson éppen az alábbiak hangzottak el: az EU nem KGST.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, állítva, hogy a sajtóközleményben szereplő tényállítások a valóságnak megfelelnek, továbbá valós tényeket hamis színben nem tüntettek fel.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és a felpereseket marasztalta az elsőfokú eljárás költségeiben. Határozatának indokolása szerint a sajtóközleményt a maga egészében vizsgálva, és azt összehasonlítva a rezsifórumon elhangzottakkal, nem minősül valótlan tény állításának, hogy a II. rendű felperes „bedobta az EU az új KGST-vel egyenlő” népszerű szlogent. A II. rendű felperes által előadottakat, annak kifejezőmódját is figyelembe véve levonható az a

következtetés, hogy a II. rendű felperes szerint az Európai Unióban jogilag ugyan minden ország egyenlő, gyakorlatilag viszont nem ez a helyzet. A II. pontban szereplő kijelentésekkel kapcsolatosan úgy foglalt állást, hogy a megfogalmazás ugyan nem egyértelmű, de nincsen döntő jelentősége annak, hogy a bejelentő nevének, vagy a rezsicsökkentést akadályozó cég vagy személy nevének bejelentésére utalt-e cikk. Az ügy kivizsgálására ugyanis csak akkor kerülhet sor, ha a bejelentő pontosan közli azt is, hogy mely cég eljárását sérelmezi. Kiemelte azt is, hogy a cikk nem a rezsifórum dokumentarista jellegű leírását tűzte ki céljául, hanem az újságíró a rezsifórum túlzó, sarkító, néhol ironikus hangvételét kívánta visszaadni, saját kommentárjaival, benyomásaival kiegészítve, időnként kritikus és hatásvadász módon.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása, és a kereset teljesítése érdekében a felperesek fellebbeztek. A fellebbezésben foglaltak szerint az elsőfokú bíróság a közlemény egységben való értelmezését elmulasztotta. Nem vette figyelembe, hogy már a cím megfogalmazása is hatásvadász módon való figyelemfelkeltésre irányul, mely egyértelművé teszi a teljes cikk szkepticizmussal való értelmezését és a negatív értékítéletet. A teljes cikk kelti az egyénekben az olyan mérvű hamis látszatot, mely szerint a sajtótájékoztatón a politikai nézetek már-már a kommunizmus képét idézték, a besúgással és a név szerint történő feljelentéssel. Erre utal a KGST és az EU közötti párhuzam megjelenése, miközben a tényleges információk és a hanganyag alapján a cikkben megjelenteknek pontosan az ellenkezője állapítható meg. Nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a cikk kétértelműségének nincs jelentősége, mert egészében vizsgálva a cikket megállapítható, hogy nem besúgásra buzdít az F. Hangsúlyozta, hogy a kérdéses cikkben az újságíró az eseményről tudósítást írt, nem pedig egy kritikai beszámolót. Amennyiben a cikkben akár csak egy ponton is feltüntette volna szerzője, hogy a leírtak a személyes véleményét tükrözik, akkor lehetne alapja az ítéletben foglaltaknak, de még ebben az esetben is megállapítható lenne a valóság torzítása. Nem fogadható el az a megállapítás sem, hogy az újságíró a rezsifórum kiélezett megfogalmazásaira rímelve használt túlzó kifejezéseket. Erre egy másik párt képviselőjének lehetősége van - akár hasonló stílusban is - egy másik párt rendezvényén, de a sajtó részéről egy kampányrendezvényről való tudósítás során ez elfogadhatatlan. Nincsen jelentősége a cikkben szereplő felperesek közszereplői státuszának sem, ugyanis nem a személyiségüket érintő bírálat jelent meg, hanem az újságíró több tény nem megfelelően interpretált, illetve való tényeket hamis színben tüntetett fel.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság az ítéleti tényállást helyesen állapította meg, és abból helytálló jogi következtetéseket levonva érdemben is megalapozott döntést hozott.

A Ptk. 79.§-a értelmében a sajtó-helyreigazításra irányuló igény érvényesítésének szabályait a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.), valamint a Pp. állapítja meg. Az Smtv.12.§-ának (1) bekezdése szerint, ha valakiről bármely médiatartalomban valótlan tényről állítanak, híresztelnek vagy vele kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetnek fel, követelheti olyan helyreigazító közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállításai valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, és ehhez képest melyek a való tények.

A sérelmezett sajtóközleményben az újságíró egy, a 2014. évi országgyűlési választást megelőzően tartott kampányrendezvényről tudósított. A bírói gyakorlat szerint politikai rendezvényről, nyílt vitáról, lakossági fórumról való tudósítás esetén is követelmény a beszámoló tényyszerűsége, az ott elhangzottak valóságos tartalmuknak megfelelő közlése. Mindezek mellett sincs azonban az újságíró elzárva attól, hogy személyes benyomásait, értékítéletét kifejezésre juttassa, az ott elhangzottakkal kapcsolatosan véleményét kifejezze. A sajtó szerepe - a közügyek nyilvános vitatásának garantálásán keresztül a demokratikus közélet megóvása - szükségszerűen magában foglalja a túlzó, sőt provokatív, adott esetben vulgáris vélemények közlését is. A véleményszabadság oltalma alatt állnak az értékítélettel terhelt tényállítások is - különösen, ha azok a nyilvános közszereplést vállaló politikusok megnyilvánulásaihoz kapcsolatosak - még abban az esetben is, ha azok erős, túlzó jellegű kritikát megfogalmazó, és polemikus stílusban megírt, ámde vékony ténybeli alapokon nyugvó értékítéletek {13/2014.(IV.18.) AB határozat}. Abban pedig ugyancsak következetes a bírói gyakorlat, hogy véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat sajtó-helyreigazítás alapjául nem szolgálhat (PK.12. számú állásfoglalás III. pontja).

Az elsőfokú bíróság által is helyesen hivatkozott PK 12. számú állásfoglalás II. pontja szerint a sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. Ebből azonban nem következik, hogy önmagában valamely cikk negatív kicsengése alapját képezhetné sajtó-helyreigazításnak. A sajtó-helyreigazítási eljárás tárgya csak a közölt, illetve híresztelt tények tartalmi valósága lehet. A sérelmezett kijelentések értelmezését viszont nem vitásan a cikk egészét értékelve, az egymással összetartozó részek összefüggései alapján kell elvégezni. Ugyanezen elvek alapján, a sajtóközleményt a maga teljességében vizsgálva kell megítélni azt is, hogy az mely részében közöl tényeket, és mely részében tükrözi az újságíró véleményét, értékítéletét. A tényállítás, illetve a vélemény elhatárolása szempontjából tehát nem annak van jelentősége, hogy az újságíró formálisan jelezte-e (a „szerintem”, „véleményem szerint”, vagy más szófordulat használatával), hogy a cikk egyes részei a véleményét tartalmazzák.

Az elsőfokú bíróság mindezen szempontokat figyelembe véve, a kereset tárgyává tett közléseknek a rendezvényen elhangzottakkal való összevetése után helyesen jutott arra a következtetésre, hogy az alperes részéről a sajtó-helyreigazításra alapot adó jogsértés nem történt.

Nem vitás, hogy a lakossági fórumon az I. rendű felperes arra kérte a jelenlévőket, hogy amennyiben tudomásuk van olyan intézkedésről, mulasztásról, ami a rezsicsökkentést akadályozza, akkor tegyenek bejelentést, amelyet minden esetben kivizsgálunk. Az I. rendű felperes e felhívását értékelte az újságíró besúgásra való buzdításnak, amely mint a cikkben is ismertetett tényekből levont következtetés, az I. rendű felperes politikai szerepléséről, törekvéseiről alkotott, nem vitásan negatív vélemény a korábban már hivatkozott PK 12. számú állásfoglalás III. pontja szerint sajtó-helyreigazítás alapja nem lehet. A másodfokú bíróság szerint sem volt jelentősége annak, hogy a sérelmezett sajtócikkben megjelent „névvel jelenthetik be” kitétel a bejelentő személyére vagy a rezsicsökkentést akadályozó cégre vonatkozott-e, miután a panaszolt személyének megjelölése nélkül nyilvánvalóan elképzelhetetlen az eset konkrét kivizsgálása.

A fórumon a II. rendű felperes részéről kétségtelenül elhangzott „az EU - de jure - nem KGST” kijelentés. Az általa korábban elmondottak azonban az Európai Unióhoz való kritikus hozzáállását tükrözik, a KGST-ben követett és az unióban jelenleg folytatott gyakorlat egyezőségére utalással (miniszterek berendelése) lényegében annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az Európai Unió gyakorlatilag hasonlóan működik, mint korábban a KGST. Nem valótlan tehát az a sérelmezett kijelentés, mely szerint a II. rendű felperes „bedobta az EU az új KGST-vel egyenlő népszerű szlogent is”.

Mindezekre figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a felperes sajtó-helyreigazítás iránti keresetét elutasította, ezért érdemben helyes határozatát a másodfokú bíróság a Pp. 253.§-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperések fellebbezése sikertelen volt, ezért a Pp. 78.§-ának (1) bekezdése alapján kötelesek az alperesnek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget fizetni. Ennek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (3) és (5) bekezdése alapján állapította meg. A felperések az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13.§-ának (2) bekezdése alapján kötelesek a tárgyi illeték-feljegyzési jogra figyelemmel le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket megfizetni.

Pécs, 2014. május 26.

Dr. Szentpéteri dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Dr. Kutasi Tünde s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

